

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

16.07.2018 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

[АИКБ](#)

✓ АИКБ ОТЧИТА СПАД НА СИВАТА ИКОНОМИКА ЗА 2017 Г.

Композитният индекс „Икономика на светло“, чрез който Асоциация на индустриалния капитал в България (АИКБ) измерва светлата част на българската икономика, се е повишил с над 3 пункта до 74.78 за 2017 г. Това стана ясно днес на специална пресконференция, на която най-представителната работодателска организация обяви за осма поредна година стойността на индекса. От АИКБ отчитат ясна тенденция на ускоряване на динамиката на свиване на неформалната икономика през последните три години.

АИКБ изчислява Композитният индекс „Икономика на светло“ от 2011 г. От началото на изчисленията до 2013 г. той нараства плавно. За 2014 г. бележи спад от 1,2 пункта, а през 2015 г. нараства с 1,26 до 68,92 пункта и компенсира спада от 2014 г. През 2016 г. индексът нараства с 2,96 пункта и достига стойност от 71,88 пункта.

За 2017 г. отчетеният ръст от 3.07 пункта е рекорден.

Повишаването на стойността за изминалата година отразява не само обективни положителни явления и процеси в икономиката, които се отчитат от статистическия под-индекс, но и положителна промяна в оценките на бизнеса и служителите за динамиката и дела на неформалната икономика, което се отчита от социологическия под-индекс (макар и в по-малка степен).

Анализът на Композитния индекс показва увеличение на стойността и на двата под-индекса. Статистическият индекс отчита ръст от 2.88 на сто, а социологическият – 0.19%. Сред основните причини за положителните тенденции са финансовата и икономическа стабилност в страната, предприетите мерки за подобряване на бизнес средата и ограничаване на „сивата“ икономика, увеличаване на обема на износа на България, както и общото намаляване на интензивността на основните стресогенни фактори, които създават негативни психологически нагласи сред бизнеса.

От АИКБ отчитат, че през 2017 г. главните причини, задържащи засилването на положителните тенденции в изменението на Композитния индекс „Икономика на светло“, се дължат на две групи основни фактора. Като вътрешни са посочени липсата на квалифицирана работна ръка, липсата на реформи в ключови сектори като здравеопазване, защита на конкуренцията, правосъдие, вътрешен ред и сигурност, новото рязко административно повишаване на минималната работна заплата и минимални осигурителни доходи, довело до повече „сиви практики“ в някои икономически дейности.

Сред основните външни фактори, задържащи положителните тенденции на Композитния индекс са назряващите търговски конфликти от една страна между

САЩ и ЕС и от друга страна между Китай и САЩ, продължаващите санкции на ЕС срещу Русия и предприетите контра-санкции, както и очертаващите се тенденции за „Европа на две скорости“ и прилаганите двойни стандарти от старите страни-членки на Съюза.

За повече информация вижте също:

- [Доклад за Композитния индекс „Икономика на светло“:](#)
- [Презентация за Композитния индекс „Икономика на светло“](#)

[ТВ Европа](#)

✓ Сивата икономика е намаляла с 3,07% през 2017 г.

Сивата икономика у нас е достигнала рекордно ниски нива за последните 7 години и за 2017-а тя е 25,2%. Това е спад с 28,29 спрямо нерегламентираната стопанска дейност през 2016 г. Информацията беше представена от Асоциацията на

индустриалния капитал в България и Националният център „Икономика на светло“. Тя се базира на статистически данни и анкетни проучвания.

Най-много порочни практики има в секторите туризъм, строителство, селско стопанство, търговия и услуги. Сивата икономика е най-често срещана в по-малките предприятия, които дават и по-ниски заплати, категорични са експертите. Най-голямо влияние за ограничаване на нарушенията имат стабилното финансово състояние в България, мерките за подобряване на бизнес средата и ръстът на световната икономика.

Положително въздействие ще окаже и влизането на страната ни в чакалнята на еврозоната до една година.

Очакванията на експертите са икономиката да продължи да изсветлява и през следващите години, и до 2022 г. тя да бъде 87%.

За повече информация вижте [видеото](#).

✓ За сивата икономика и как да се преборим с нея

[Разговор](#) с председателя на Асоциация на индустриалния капитал в България Васил Велев. И още – кога да очакваме да ни приемат в Еврозоната.

[News.bg](#)

✓ Икономиката изсветлява с добри темпове, сочи индексът на АИКБ

През 2017 г. делът на композитния индекс "Икономика на светло" се увеличава и достига 74, 78%. Българската икономика се изсветлява, делът на сивия сектор намалява. Това заяви на пресконференция проф. Стефан Петранов, ръководител на екипа, създал композитния индекс "Икономика на светло". Индексът е създаден през 2010 г. с проект по ОП "Развитие на човешките ресурси" и вече пета година Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) провежда това изследване със собствени средства. Композитният индекс се изчислява въз основа на обективни статистически данни и на базата на анкетни проучвания сред работодатели и работници.

Проф. Петранов изтъкна, че важна е тенденцията, която показва, че българската икономиката не само изсветлява, но това става и с по-бързи темпове в сравнение с първите години на измерване на индекса. През 2016 -2017 г. нарастването на индекса става с от 2 до 3%.

"Ако се запази тенденцията след една петилетка индексът Икономика на светло ще стигне до 87%, което значи, че около 13% ще остане в сивия сектор, горе долу такъв е и сивият сектор в ЕС в момента". Изключение е 2014 г., когато делът "икономика на светло" намалява. Това проф. Петранов обясни с инцидента с КТБ и обстоятелствата, стекли се през въпросната година.

25% е делът на сивите практики у нас. За сравнение, през 2010 г., когато е започнало изследването, този процент е бил 35% и България е била на опашката на страните от ЕС. От Асоциацията на индустриалния капитал коментират, че техният дял като явление е приблизителен спрямо приходите на икономика като цяло.

Проф. Петранов коментира, че делът на сивата икономика продължава да е висок и затова трябва да си зададем въпроса - какво трябва да се направи?

Композитният индекс се състои от два компонента - статистически и социологически. Първият е конструиран въз основа на официалните данни в националната статистика. Там проблемни се очертават неформално заетите лица и събирането на акцизи от тютюн и тютюневи изделия. По отношение на неформално заетите се отчита, че е нараснал делът на хората, които работят с неформални договори и които получават заплатите си изцяло неофициално или частично неофициално. Обяснението, което се налага, е свързано с продължаващата политика на административно определяне на минималната работна заплата и минималните осигурителни прагове.

10% годишно увеличение на минималната работна заплата не кореспондира с увеличаването на производителността на труда, категоричен е проф. Петранов. Това е причина нискоквалифицираните хора да остават в сивия сектор. Освен това като причина за увеличаване на неформално заетите се очертават и липсата на работна ръка, и липсата на реформи в ключови сектори.

Социологическият компонент, проследяващ усещането на работодателите и на работниците, също показва, че икономиката изсветлява.

Така работодателите преценяват, че има проблеми с договорите на пълно възнаграждение.

Работодателите обръщат внимание на още едно явление - коректното провеждане на обществени поръчки, където отново има спад. Идентифицираните проблеми сочат, че административните процедури следва да бъдат подобрявани.

Работниците и служителите посочват проблеми в три области - основно работа с договор на пълно възнаграждение, допълнителна работа с договор, допълнителна работа с договор на пълно възнаграждение. "Има увеличение на сивата икономика в тази област", констатира изследването на индекса.

Изводите, които от АИКБ правят за подобряване на икономическия климат, се дължат на вътрешни фактори, свързани с финансова, икономическа и политическа стабилност, което благоприятства инвеститорите.

"Това пряко и косвено изсветлява икономиката", заяви проф. Петранов. Той визира и предприети конкретни мерки за подобряване на бизнес средата и изсветляване на икономиката на страната.

Сред външните причини за положителната тенденция за изсветляване на икономиката са ръстът на европейската и световната икономика, което се отразява в увеличаване обема на износа на България, и общото намаляване на интензивността на основните стресогенни фактори, които създават негативни психологически нагласи сред бизнес.

✓ **Работодателите не очакват инфлация след влизането на България в еврозоната**

Българският бизнес не очаква повишение на цените, когато страната ни се присъедини към еврозоната. От Асоциацията на индустриалния капитал обявиха, че делът на сивата икономика за миналата година е бил около 25%.

Според работодателите влизането на България в еврозоната няма да се отрази на инфлационните процеси.

Васил Велев - председател на АИКБ: "Ние не чакаме инфлация. Ние ще призовем нашите членове, ще предложим и на другите работодателски организации да направят същото, за едно етично поведение за избягване на спекулации по тази тема".

Проф. д-р Стефан Петранов - р-л на изследването "Икономика на светло": "След около 1 година, когато ще влезем в ИЕРЕМ 2 и след това, след 2 или повече години, когато влезем в самата еврозона, този процес и този път, който трябва да извървим, ще доведе до изсветляване на нашата икономика".

В момента обаче, сивият сектор у нас е близо 25 на сто от икономиката.

Според работодателите, сивия сектор се дължи на липсата на работна ръка, недостатъчното реформиране на здравеопазването, вътрешния ред и сигурността, правосъдието и защитата на конкуренцията и не на последно място, заради административното повишение на минималната работна заплата

Васил Велев - председател на АИКБ: "Най-разпространените практики - плащане на част от възнаграждението или цялото възнаграждение извънсчетоводно, в плик. По този начин не се плащат осигуровки, не се плащат данъци върху доходите на физическите лица. Продажби без фактура, без касов бон на стоки и услуги, с което всъщност не се плаща ДДС и корпоративен данък."

Все пак заради финансовата и икономическа стабилност все повече компании излизат на светло.

Ако сегашния темп на изсветляване на българската икономика се запази, ние ще достигнем нивата на ЕС, които са в момента, едва през 2023 година. Дори тогава 13% от БВП все ще бъде в сивата икономика.

✓ **С 3,07 на сто намалява сивата икономика през 2017 г. и достига ниво 25,2 на сто**

С 3,07 на сто намалява сивата икономика през 2017 г. и достига ниво от 25,22 на сто при 28,29 на сто през 2016 г. Данните са на база на композитния индекс "Икономика на светло", поддържан от Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ), като за 2016 г. се отчита дял от 71,71 на сто на законния бизнес, докато през 2017 г. индексът е нараснал до 74,78 на сто.

Данните бяха представени проф. Стефан Петранов, ръководител на екипа, създаде индекса, и Васил Велев, председател на УС на АИКБ. Проф. Петранов уточни, процентите сива икономика означават сиви практики и честота на явлението и то приблизително отговаря на дела на БВП. С достатъчна точност може да се твърди, че делът на сивия сектор у нас е 25 на сто, заяви председателят на УС на АИКБ Васил Велев.

Велев съобщи, че през 2010 г., когато започва изследването, делът на сивата икономика, измерена по този начин, е бил 35 на сто. Секторите "туризъм", "строителство", "селско стопанство", "търговия", "услуги" са отчетени значими стойности на сивия сектор, за разлика от "машиностроенето", "енергетиката", "електроника", "електротехника" и "металургия". Колкото е по-голямо предприятието, толкова е по-малка вероятността за сиви практики. Същото важи и за доходите - колкото един сектор е по-рентабилен и с високи възнаграждения, по-рядко се срещат сиви практики, коментира Велев.

Причини за положителните тенденции на намаляване на дела на сивата икономика са финансовата и икономическата стабилност, мерките за подобряването на бизнес средата и ръстът на световната икономика, което се отразява в увеличаване на обема на износа. Липсата на работна ръка, на реформи в ключови сектори - "здравеопазване", "защита на конкуренцията", "правосъдие", "вътрешен ред и сигурност", както и новото административно повишаване на минималната заплата, са сред причините, задържащи засилването на положителните тенденции в изменението на индекса, според изследването. Принос към тази тенденция имат и световните търговски конфликти, очертаващите се тенденции "Европа на две скорости, продължаващите санкции на ЕС срещу Русия.

✓ **АИКБ отчита спад на сивата икономика за 2017 г.**

Композитният индекс "Икономика на светло", чрез който Асоциация на индустриалния капитал в България (АИКБ) измерва светлата част на българската икономика, се е повишил с над 3 пункта до 74.78 през миналата година. Това съобщиха от най-представителната работодателска организация, която на специална пресконференция обяви за осма поредна година стойността на индекса. От АИКБ отчитат ясна тенденция на ускоряване на динамиката на свиване на неформалната икономика през последните три години.

Асоциация на индустриалния капитал в България изчислява Композитният индекс "Икономика на светло" от 2011 година. От началото на изчисленията до 2013 г. той нараства плавно. За 2014 г. бележи спад от 1.2 пункта, а през 2015 г. нараства с 1.26 до 68.92 пункта и компенсира спада от 2014-а. През 2016 г. индексът нарасна с 2.96 пункта и достигна стойност от 71.88 пункта. За 2017 г. отчетеният ръст от 3.07 пункта е рекорден.

Повишаването на стойността за изминалата година отразява не само обективни положителни явления и процеси в икономиката, които се отчитат от статистическия под-индекс, но и положителна промяна в оценките на бизнеса и

служители за динамиката и дела на неформалната икономика, което се отчита от социологическия под-индекс (макар и в по-малка степен).

Анализът на Композитния индекс показва увеличение на стойността и на двата под-индекса. Статистическият индекс отчита ръст от 2.88 на сто, а социологическият - 0.19 на сто. Сред основните причини за положителните тенденции са финансовата и икономическа стабилност в страната, предприетите мерки за подобряване на бизнес средата и ограничаване на „сивата“ икономика, увеличаване на обема на износа на България, както и общото намаляване на интензивността на основните стресогенни фактори, които създават негативни психологически нагласи сред бизнеса.

От АИКБ отчитат, че през 2017 г. главните причини, задържащи засилването на положителните тенденции в изменението на Композитния индекс "Икономика на светло", се дължат на две групи основни фактора. Като вътрешни са посочени липсата на квалифицирана работна ръка, липсата на реформи в ключови сектори като здравеопазване, защита на конкуренцията, правосъдие, вътрешен ред и сигурност, новото рязко административно повишаване на минималната работна заплата и минимални осигурителни доходи, довело до повече "сиви практики" в някои икономически дейности. Сред основните външни фактори, задържащи положителните тенденции на Композитния индекс са назряващите търговски конфликти, от една страна, между САЩ и ЕС и от друга страна между Китай и САЩ, продължаващите санкции на ЕС срещу Русия и предприетите контра-санкции, както и очертаващите се тенденции за „Европа на две скорости“ и прилаганите двойни стандарти от старите страни-членки на Съюза.

[В. Стандарт](#)

✓ Сивата икономика у нас спаднала до 25% през 2017 година

Със стабилните 3,07% намалява сивата икономика през 2017 г. и достига ниво от 25,22% при 28,29% през 2016 г. Данните са на база на композитния индекс "Икономика на светло", поддържан от Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ), като за 2016 г. се отчита дял от 71,71% на законния бизнес, докато през 2017 г. индексът е нараснал до 74,78 на сто.

Данните бяха представени проф. Стефан Петранов, ръководител на екипа, създал индекса, и Васил Велев, председател на УС на АИКБ. Проф. Петранов уточни, процентите сива икономика означават сиви практики и честота на явлението и то приблизително отговаря на дела на БВП. С достатъчна точност може да се твърди, че делът на сивия сектор у нас е 25%, заяви председателят на УС на АИКБ Васил Велев.

Велев съобщи, че през 2010 г., когато започва изследването, делът на сивата икономика, измерена по този начин, е бил 35 процента. Секторите "туризъм", "строителство", "селско стопанство", "търговия", "услуги" са отчетени значими стойности на сивия сектор, за разлика от "машиностроенето", "енергетиката", "електроника", "електротехника" и "металургия". Колкото е по-голямо предприятието, толкова е по-малка вероятността за сиви практики. Същото важи и за доходите - колкото един сектор е по-рентабилен и с високи възнаграждения, по-рядко се срещат сиви практики, коментира Велев.

Причини за положителните тенденции на намаляване на дела на сивата икономика са финансовата и икономическата стабилност, мерките за подобряването на бизнес средата и ръстът на световната икономика, което се отразява в увеличаване на обема на износа. Липсата на работна ръка, на реформи в ключови сектори - "здравеопазване", "защита на конкуренцията", "правосъдие", "вътрешен ред и сигурност", както и новото административно повишаване на минималната заплата, са сред причините, задържащи засилването на положителните тенденции в изменението на индекса, според изследването. Принос към тази тенденция имат и световните търговски конфликти, очертаващите се тенденции "Европа на две скорости, продължаващите санкции на ЕС срещу Русия.

[Агенция „Фокус“](#)

✓ Васил Велев, АИКБ: България е готова да влезе в Еврозоната и трябва да го направи по фиксиран курс към еврото

Нееднократно сме заявявали, че България е готова да влезе в Еврозоната и трябва да го направи по фиксиран курс към еврото. Това каза на пресконференция председателят на Асоциацията на индустриалния капитал (АИКБ) Васил Велев във връзка с Композитния индекс „Икономика на светло“, предаде репортер на Агенция „Фокус“.

„Това има много позитиви и предимства за българската икономика и за гражданите. За разлика от всички други страни от ЕС, които не са в Еврозоната, единствено България е във валутен борд. Тя е изконсумирала всички пасиви, но ползите от членството в Еврозоната предстоят. Затова като организация на бизнеса и работодателите насърчихме правителството и БНБ да ускорят процеса и да кандидатстват“, коментира Велев.

Той уточни, че са декларирали, че ще защитават такова решение, независимо от резултата.

„България отговаря на всички технически изисквания при това много повече от страните, които вече са в Еврозоната. Не виждаме съществени проблеми при съществуващия курс лев-евро за ускорено влизане в Еврозоната. Българският износ за миналата година е нараснал с 12%. Българската икономика е конкурентоспособна, след като има такъв ръст. За миналата година имаме близо 53 млрд. износ, което отнесено към БВП малко над 98 млрд. е 53%. Не очакваме инфлация, породена от влизането в Еврозоната. Ще призовем за етично поведение, за избягване на спекулации по тази тема. Даже да има и икономически предпоставки, да има стремеж за нулева инфлация вследствие на присъединяване към Еврозоната“, каза още Васил Велев.

✓ 75% от българската икономика вече е на светло

Същевременно обаче е намалял акцизът, събран от продажбата на тютюневи изделия

Делът на светлата икономика в България е достигнал 74.78% през 2017 г. Това става ясно от най-новото издание на композитния индекс „Икономика на светло“. Той се изготвя въз основа на данни от Националния статистически институт (НСИ) и на анкети, проведени от Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ). Проф. Стефан Петранов, ръководителят на екипа, създава Индекса, уточни, че данните не означават непременно, че делът на сивата икономика в страната е над 25%. По думите му процентите мерят честота на явлениято „светла“ или „сива икономика“, а не точен, фиксиран техен дял. Той припомни, че броят на заетите в сивата икономика варира по сектори и затова не може да се постави общ процент за цялата такава икономика. Председателят на АИКБ Васил Велев обаче отбеляза, че, като се пренебрегнат икономическите уточнения, може да се приеме като цяло, че сивата икономика е 23%. При представянето на новия индекс Петранов каза, че изсветляването на българската икономика се отчита както чрез данните от НСИ, така и чрез проведените анкети сред работодатели и служители – тяхното усещане за сива икономика е намаляло.

Данните на индекса „Икономика на светло“ показват намаление по два ключови показателя – на броя на работещите „на черно“ и на събираемостта на акциза от продажбата на тютюневи изделия. Добрата новина идва от дела на компонентата „Неформално заети“, който е паднал от 3.56 на 2.96 пункта.

Има обаче влошаване при събрания акциз от тютюневи изделия, като делът на този компонент е паднал от 2.03 на 1.97 пункта. За намаляването на събрания акциз влияние е оказало увеличението от началото на 2017 г. на специфичната ставка на акциза от 70 лв. на 101 лв. за 1 000 къса и намалението на пропорционалната ставка на акциза от 38% на 27%, което доведе до поскъпване на цигарите в някои ценови сегменти, за сметка на други. Като краен ефект имаме понижаване на общата средна цена на пазара и по-малко акциз в бюджета.

На въпрос от репортер на Economic.bg дали предстоящото решение да се повиши с 53% акциза върху бездимните цигари ще влоши показателя за събрания акциз през 2018 г., Петранов коментира, че не очаква такова нещо.

„Не очакваме такъв проблем, защото се прие много по-умерена ставка. Първоначално замислената ставка от 100% беше твърде висока и от гледна точка на акциза в останалата част от Европейския съюз, и от гледна точка на икономическата логика и дори на здравната такава. Сега с тази умерена ставка не очакваме съществено влошаване на събираемостта на акциза за бездимните тютюневи изделия“, каза Петранов.

Прогнозите на експертите от АИКБ и Национален център „Икономика на светло“ са, че делът на светлата икономика в България ще продължи да нараства равномерно през идните години. През 2022 г. очакванията са делът ѝ от общата икономика да е 87%.

✓ АИКБ отчита спад на сивата икономика за 2017 г.

През 2016 г. индексът нарасна с 2,96 пункта и достигна стойност от 71,88 пункта. За 2017 г. отчетеният ръст от 3.07 пункта е рекорден

Композитният индекс „Икономика на светло“, чрез който Асоциация на индустриалния капитал в България (АИКБ) измерва светлата част на българската икономика, се е повишил с над 3 пункта до 74.78 за 2017 г. Това стана ясно днес на специална пресконференция, на която най-представителната работодателска организация обяви за осма поредна година стойността на индекса. От АИКБ отчитат ясна тенденция на ускоряване на динамиката на свиване на неформалната икономика през последните три години.

АИКБ изчислява Композитният индекс „Икономика на светло“ от 2011 г. От началото на изчисленията до 2013 г. той нараства плавно. За 2014 г. бележи спад от 1,2 пункта, а през 2015 г. нараства с 1,26 до 68,92 пункта и компенсира спада от 2014 г. През 2016 г. индексът нарасна с 2,96 пункта и достигна стойност от 71,88 пункта. За 2017 г. отчетеният ръст от 3.07 пункта е рекорден.

Повишаването на стойността за изминалата година отразява не само обективни положителни явления и процеси в икономиката, които се отчитат от статистическия под-индекс, но и положителна промяна в оценките на бизнеса и служителите за динамиката и дела на неформалната икономика, което се отчита от социологическия под-индекс (макар и в по-малка степен).

Анализът на Композитния индекс показва увеличение на стойността и на двата под-индекса. Статистическият индекс отчита ръст от 2.88 на сто, а социологическият – 0.19%. Сред основните причини за положителните тенденции са финансовата и икономическа стабилност в страната, предприетите мерки за подобряване на бизнес средата и ограничаване на „сивата“ икономика, увеличаване на обема на износа на България, както и общото намаляване на интензивността на основните стресогенни фактори, които създават негативни психологически нагласи сред бизнеса.

От АИКБ отчитат, че през 2017 г. главните причини, задържащи засилването на положителните тенденции в изменението на Композитния индекс „Икономика на светло“, се дължат на две групи основни фактора. Като вътрешни са посочени липсата на квалифицирана работна ръка, липсата на реформи в ключови сектори като здравеопазване, защита на конкуренцията, правосъдие, вътрешен ред и сигурност, новото рязко административно повишаване на минималната работна заплата и минимални осигурителни доходи, довело до повече „сиви практики“ в някои икономически дейности. Сред основните външни фактори, задържащи положителните тенденции на Композитния индекс са назряващите търговски конфликти от една страна между САЩ и ЕС и от друга страна между Китай и САЩ, продължаващите санкции на ЕС срещу Русия и предприетите контра-санкции, както и очертаващите се тенденции за „Европа на две скорости“ и прилаганите двойни стандарти от старите страни-членки на Съюза.

[Информационна агенция „Блиц“](#)

✓ АИКБ отчита спад на сивата икономика за 2017 г.

Композитният индекс „Икономика на светло“, чрез който Асоциация на индустриалния капитал в България (АИКБ) измерва светлата част на българската икономика, се е повишил с над 3 пункта до 74.78 за 2017 г. Това стана ясно днес на специална пресконференция, на която най-представителната работодателска организация обяви за осма поредна година стойността на индекса. От АИКБ отчитат ясна тенденция на ускоряване на динамиката на свиване на неформалната икономика през последните три години.

АИКБ изчислява Композитният индекс „Икономика на светло“ от 2011 г. От началото на изчисленията до 2013 г. той нараства плавно. За 2014 г. бележи спад от 1,2 пункта, а през 2015 г. нараства с 1,26 до 68,92 пункта и компенсира спада от 2014 г. През 2016 г. индексът нарасна с 2,96 пункта и достигна стойност от 71,88 пункта. За 2017 г. отчетеният ръст от 3.07 пункта е рекорден. Повишаването на стойността за изминалата година отразява не само обективни положителни явления и процеси в икономиката, които се отчитат от статистическия под-индекс, но и положителна промяна в оценките на бизнеса и служителите за динамиката и дела на неформалната икономика, което се отчита от социологическия под-индекс (макар и в по-малка степен).

Анализът на Композитния индекс показва увеличение на стойността и на двата под-индекса. Статистическият индекс отчита ръст от 2.88 на сто, а социологическият – 0.19%. Сред основните причини за положителните тенденции са финансовата и икономическа стабилност в страната, предприетите мерки за подобряване на бизнес средата и ограничаване на „сивата“ икономика, увеличаване на обема на износа на България, както и общото намаляване на интензивността на основните стресогенни фактори, които създават негативни психологически нагласи сред бизнеса. От АИКБ отчитат, че през 2017 г. главните причини, задържащи засилването на положителните тенденции в изменението на Композитния индекс „Икономика на светло“, се дължат на две групи основни фактора.

Като вътрешни са посочени липсата на квалифицирана работна ръка, липсата на реформи в ключови сектори като здравеопазване, защита на конкуренцията, правосъдие, вътрешен ред и сигурност, новото рязко административно повишаване на минималната работна заплата и минимални осигурителни доходи, довело до повече „сиви практики“ в някои икономически дейности.

Сред основните външни фактори, задържащи положителните тенденции на Композитния индекс са назряващите търговски конфликти от една страна между САЩ и ЕС и от друга страна между Китай и САЩ, продължаващите санкции на ЕС срещу Русия и предприетите контра-санкции, както и очертаващите се тенденции за „Европа на две скорости“ и прилаганите двойни стандарти от старите страни-членки на Съюза.

[БНР](#)

✓ Намалява сивият сектор в българската икономика

Сивият сектор в българската икономика прогресивно намалява, сочат данните от ежегодното проучване на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ). Ако тенденцията се запази, след пет години размерът на сивата икономика ще достигне средноевропейските стойности – около 13%.

25 процента сив сектор в икономиката за 2017 г. измерват от АИКБ.

Тенденцията към постепенно изсветляване се наблюдава от 2010 г., но със силно подчертани темпове през последните две години, каза професор Стефан Петранов, ръководител на екипа. Най-често срещаните сиви практики остават работата без договори и акцизите от тютюневи изделия, посочи още той.

„Има хора, които работят без формални договори или пък с частично формални договори, тоест хора, които получават заплатите си изцяло неофициално или частично неофициално. И акцизът с тютюневите изделия показва, че в недостатъчна степен са събрани акцизите“, каза проф. Петранов.

Проблеми остават още и при провеждането на обществените поръчки, сочи бизнесът.

✓ **Васил Велев: Никакви сътресения не очакват българската икономика в еврозоната**

По оценката на българския бизнес, България е готова да влезе в еврозоната и трябва да го направи по фиксиран курс към еврото. Това заяви председателят на Асоциацията на индустриалния капитал Васил Велев и обяви, че не очаква от присъединяването да последва ръст на инфлацията в страната.

Според председателя на работодателската организация, никакви сътресения не очакват българската икономика в еврозоната:

"Тя е изконсумирала всички пасиви, но ползите от членството в еврозоната предстоят. Затова ние като организация на бизнеса на работодателите, а и не само АИКБ, всички представителни национални организации на работодателите, насърчихме правителството и БНБ да ускорят процеса", коментира Васил Велев. Според него страната ни отговаря на всички технически изисквания.

"Влизането на България в еврозоната няма да отслаби еврозоната, а ще я засили и това ще се отрази благоприятно не само на българската икономика, а и на европейската, макар и в по малка степен поради размера на българската икономика", добави Велев.

[В. Монитор](#)

✓ **След 5 години застигаме ЕС по легална икономика**

Влизането в еврозоната не крие рискове от инфлация, прогнозираят работодателите

След 5 години, през 2022 г. България ще достигне ниво на икономиката „на светло“ и делът ѝ ще достигне 87%, какъвто е средният дял в Общността в момента. Това прогнозираха от Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) по време на поредното представяне на композитния индекс "Икономика на светло". За 2016 г. се отчита дял от 71,71 на сто на законния бизнес, докато през 2017 г. индексът е нараснал до 74,78 на сто.

За миналата година делът на сивата икономика намалява с 3,07 на сто и достига ниво от 25,22% при 28.29 на сто през 2016. Според проф. Стефан Петранов, ръководител на екипа, създава индекса, уточни, че делът на „сивата“ икономика отговаря на този в БВП. Председателят на УС на АИКБ Васил Велев, припомни че през 2010 г., когато започва изследването, процентът на сивата икономика, измерена по този начин, е бил 35 на сто. Секторите "туризъм", "строителство", "селско стопанство", "търговия", "услуги" бяха отчетени значими стойности на сивия сектор, за разлика от "машиностроенето", "енергетиката", "електроника", "електротехника" и "металургия". „Сега колкото е по-голямо предприятието, толкова е по-малка вероятността за сиви практики. Същото важи и за доходите - колкото един сектор е по-рентабилен и с високи възнаграждения, по-рядко се срещат сиви практики“, обясни Велев.

Причини за положителните тенденции на намаляване на дела на сивата икономика са финансовата и икономическата стабилност, мерките за подобряване на бизнес средата и ръстът на световната икономика, което се отразява в увеличаване на обема на износа. Липсата на работна ръка, на реформи в ключови сектори - "здравеопазване", "защита на конкуренцията", "правосъдие", "вътрешен ред и сигурност", както и новото административно повишаване на минималната заплата, са сред причините, задържащи засилването на положителните тенденции в изменението на индекса, според изследването. Принос към тази тенденция имат и световните търговски конфликти, очертаващите се тенденции "Европа на две скорости, продължаващите санкции на ЕС срещу Русия.

Според Васил Велев перспективите за влизането ни в Еврозоната ще ускорят намаляването на дела на „сивата“ икономика у нас. Той припомни, че в договора за приемането ни в ЕС е записано, че България ще стане член на валутния съюз по курса на лева към еврото, който е и в момента. По думите му след дългите години на валутен борд у нас при въвеждане на еврото у нас няма опасност от покачване на инфлацията.

[Vestibg](#)

✓ **АИКБ: С 3% е намаляла сивата икономика в България**

Сред основните причини за положителните тенденции са финансовата и икономическа стабилност в страната, предприетите мерки за подобряване на бизнес средата и увеличаване на обема на износа

С 3,07% е намаляла сивата икономика през 2017 г., делът ѝ достига до 25,2%. Това стана ясно по време на пресконференция, на която бе представен Композитният индекс „Икономика на светло“.

В нея взеха участие председателят на Асоциацията на индустриалния капитал (АИКБ) Васил Велев, проф. д-р Стефан Петранов – ръководител на екипа, създава Композитния индекс „Икономика на светло“ и д-р Милена Ангелова, главен секретар на АИКБ и ръководител на проект „Ограничаване и превенция на неформалната икономика“, съобщава „Фокус“. Композитният индекс „Икономика на светло“, чрез който АИКБ измерва светлата част на българската икономика, се е повишил с над 3 пункта до 74.78 за 2017 г. От АИКБ отчитат ясна тенденция на ускоряване на динамиката на свиване на неформалната икономика през последните три години. АИКБ изчислява Композитният индекс „Икономика на светло“ от 2011 г. От началото на изчисленията до 2013 г. той нараства плавно. За 2014 г. бележи спад от 1,2 пункта, а през 2015 г. нараства с 1,26 до 68,92 пункта и компенсира спада от 2014 г. През 2016 г. индексът нарасна с 2,96 пункта и достигна стойност от 71,88 пункта. За 2017 г. отчетеният ръст от 3.07 пункта е рекорден.

Повишаването на стойността за изминалата година отразява не само обективни положителни явления и процеси в икономиката, които се отчитат от статистическия под-индекс, но и положителна промяна в оценките на бизнеса и служителите за динамиката и дела на неформалната икономика, което се отчита от социологическия под-индекс (макар и в по-малка степен).

Анализът на Композитния индекс показва увеличение на стойността и на двата под-индекса. Статистическият индекс отчита ръст от 2.88 на сто, а социологическият – 0.19%. Сред основните причини за положителните тенденции са финансовата и икономическа стабилност в страната, предприетите мерки за подобряване на бизнес средата и ограничаване на „сивата“ икономика, увеличаване на обема на износа на България, както и общото намаляване на интензивността на основните стресогенни фактори, които създават негативни психологически нагласи сред бизнеса.

От АИКБ отчитат, че през 2017 г. главните причини, задържащи засилването на положителните тенденции в изменението на Композитния индекс „Икономика на светло“, се дължат на две групи основни фактора. Като вътрешни са посочени липсата на квалифицирана работна ръка, липсата на реформи в ключови сектори като здравеопазване, защита на конкуренцията, правосъдие, вътрешен ред и сигурност, новото рязко административно повишаване на минималната работна заплата и минимални осигурителни доходи, довело до повече „сиви практики“ в някои икономически дейности. Сред основните външни фактори, задържащи положителните тенденции на Композитния индекс, са назряващите търговски конфликти от една страна между САЩ и ЕС и от друга – между Китай и САЩ, продължаващите санкции на ЕС срещу Русия и предприетите контра-санкции, както и очертаващите се тенденции за „Европа на две скорости“ и прилаганите двойни стандарти от старите страни-членки на Съюза.

Според проф. д-р Стефан Петранов тенденцията за понижаване на сивата икономика в страната е равномерна и позитивна. По думите му подобряването на европейската икономика води до подобряване и на българската икономика.

На въпроса какви предизвикателства очакват българската икономика при влизането на страната в Евронзоната, Васил Василев, отговори, че има много позитиви и предимства за българските граждани. Според него ползите от членството в еврозоната предстоят. На същия въпрос проф. д-р Стефан Петранов отговори, че влизането на България в Евронзоната ще доведе до изсветляване на българската икономика. По думите му пътят, по който тръгваме показва едно повишаване на доверието към България и ще изисква редица реформи, които ще се отразят благоприятно върху българската икономика. Председателят на Асоциацията на индустриалния капитал Васил Велев коментира и вноса на работна ръка от трети страни, като уточни, че държавата трябва да го подпомага.

Debati.bg

✓ АИКБ: Рекордно ниски нива на сивата икономика в България

За последните седем години сивата икономика у нас е достигнала рекордно ниски нива, твърдят от Асоциацията на индустриалния капитал в България и Националния център „Икономика на светло“, въз основа на статистически данни и анкетни проучвания.

През 2017-та година сивата икономика е била 25,2%. Това е спад с 28,29 спрямо нерегламентираната стопанска дейност през 2016 г. Най-много порочни практики има в секторите туризъм, строителство, селско стопанство, търговия и услуги. Най-често срещана е тя в по-малките предприятия, които дават и по-ниски заплати, категорични са експертите. Най-голямо влияние за ограничаване на нарушенията имат стабилното финансово състояние в България, мерките за подобряване на бизнес средата и ръстът на световната икономика.

Положително въздействие ще окаже и влизането на страната ни в чакалнята на еврозоната до една година. Очакванията на експертите са икономиката да продължи да изсветлява и през следващите години, и до 2022 г. тя да бъде 87%.

Investor.bg

✓ След пет години сивата икономика в България ще спадне до 13%, колкото е в ЕС

Ускорява се динамиката, с която стойността на индекса за изсветляване на икономиката расте в последните три години, отчитат в АИКБ

Сивата икономика изсветлява все по-бързо. Намалението през 2016 и 2017 г. е с 2,5-3 процентни пункта, докато през предишните години намалението беше с 1-1,5 пр. п., коментира проф. Стефан Петранов, ръководител на екипа, който изчислява композитния индекс "Икономика на светло", поддържан от Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ).

През миналата година индексът спада с 3,07 на сто и показва, че сивият сектор представлява 25,22% от българската икономика при дял от 28,29% през 2016 г.

Тенденции

Според проф. Петранов не може да се сложи знак на равенство между дела на сивата икономика и произведения БВП – дадените проценти означават сиви практики и честота на явлениято.

Председателят на управителния съвет на АИКБ Васил Велев обаче заяви, че „с достатъчна точност може да се твърди, че делът на сивия сектор у нас е 25%“.

“Ако се запази тенденцията от периода 2010-2017 г. след една петилетка делът на сивия сектор в България ще достигне 13%. През 2022 г. композитният индекс "Икономика на светло" ще стигне до 87 пункта, което значи, че приблизително около 13% от БВП ще останат в сивата икономика”, прогнозира проф. Петранов.

Той допълни, че в момента приблизително толкова е делът на сивия сектор в Европейския съюз – между 13 и 15%.

“Ако вървим с тези темпове, ще се изравним със средното състояние в ЕС такова, каквото е в момента”, посочи ученият и обясни, че това е цел, която правителството, неправителственият сектор и социалните партньори, ако могат да постигнат, ще даде много добри резултати за българската икономика.

Той е на мнение, че придвижването на България към еврозоната ще доведе до изсветляване на икономиката.

Лоши практики

„Съществуват лоши практики в секторите туризъм, строителство, селско стопанство, търговия, услуги, където са отчетени значими стойности на сивия сектор за разлика от машиностроенето, енергетиката, електроника, електротехника и металургия”, отчете Васил Велев.

Той посочи, че неизрядни компании се възползват от некоректни търговски практики и нелоялно се конкурират с добросъвестните производители с неплащане на ДДС и възнаграждения в „плик“ за работниците, заради което не плащат осигуровки и данъци върху доходите на заетите лица.

Велев напомни, че през 2010 г., когато започва изследването, делът на сивата икономика, измерена по този начин, е бил 35%.

“Колкото е по-голямо предприятието, толкова е по-малка вероятността за сиви практики. Същото важи и за доходите – колкото един сектор е по-рентабилен и е с високи възнаграждения, по-рядко се срещат сиви практики”, коментира председателят на работодателската организация.

Васил Велев обаче предупреди, че административно определяните минимална работна заплата и минимални осигурителни прагове позволяват на нискоквалифицираните работници да минават в сивия сектор.

Положителен тренд

Причини за положителните тенденции на намаляване на дела на сивата икономика са финансовата и икономическата стабилност, мерките за подобряването на бизнес средата и ръстът на световната икономика, което се отразява в увеличаване на обема на износа, показва анализът на АИКБ.

Негативни фактори

Липсата на работна ръка, на реформи в ключови сектори - здравеопазване, защита на конкуренцията, правосъдие, вътрешен ред и сигурност, както и новото административно повишаване на минималната заплата, са сред причините, задържащи засилването на положителните тенденции в изменението на индекса, показва изследването на работодателската организация. Принос за това имат и световните търговски конфликти, очертаващите се тенденции Европа на две скорости, продължаващите санкции на ЕС срещу Русия.

Отстъпление от позиции

В рамките на статистическия компонент, който заедно със социологическия представляват композитния индекс „Икономика на светло“, се вижда спад при показателя за неформално заетите на пазара на труда. За една година измерителят бележи спад от 3,56 пункта до 2,96 пункта към края на 2017 г.

Намаление на показателя се вижда и при събраните акцизи от тютюнови изделия, при които има едногодишен спад от 2,03 пункта до 1,97 пункта.

Минимално, с 1 пр. п., е отстъплението и при показателя, базиран на данните на работодателите, който отчита договорите на пълно възнаграждение и е част от социологическия компонент на композитния индекс. С толкова спада и стойността на измерителя за коректното провеждане на обществени поръчки, лицензионни и разрешителни процедури.

Работниците и служителите също отчитат, че на пазара на труда, макар и минимално (с 1 пр. п.), има намаление, при сключване на договори за основна работа на пълно възнаграждение, както и при допълнителна работа с договор. С 2 пр. п. пада индексът при изчисляване на парите, които се получават при допълнителна работа с договор за пълно възнаграждение.

✓ Работодателите пак бойкотират преговорите за минималните осигурителни доходи

АОБР призова браншовите организации да не участват в предстоящите преговори за МОД през 2019 г.

За трета поредна година големите работодателски организации - АИКБ, БСК, БТПП и КРИБ, обединени в Асоциация на организациите на българските работодатели (АОБР), призовават браншовите организации да не участват в предстоящите преговори за определяне на минималните осигурителни доходи (МОД) за 2019 г.

В писмо, разпространено днес, членовете на АОБР благодарят на браншовите организации за досегашната подкрепа и изразяват увереност, че и през настоящата година ще заявят категоричен отказ от участие в преговорите за МОД-2019.

Според работодателските организации практиката за определяне на МОД показва безсилие на контролната система да се справи с недеklarирания труд.

Те твърдят, че така се увеличава сивият сектор, оказва се натиск върху заетостта в отделни региони, сектори, предприятия в депресивно състояние, на уязвимите социални групи с ниска квалификация, като се намалява нетното възнаграждение на наетите лица.

Като друг аргумент в писмото се изтъква, че такава практика не съществува в държавите членки на ЕС.

Членовете на АОБР казват още, че заплащането на труда и актуализирането на минималните възнаграждения следва да се определят чрез колективни трудови договори, без да се разпростират върху цялата икономика.

АОБР напомня, че приетата през април 2018 г. правителствена средносрочна бюджетна прогноза предвижда нарастване през 2019 г. на минималната работна заплата и на компенсацията на един зает с 6,6%, при двойно по-нисък ръст на производителността на труда (3,2%).

Според утвърдената процедура предстои министърът на труда и социалната политика да обяви график за преговорите и след техния край да оповести нивата на МОД за деветте групи професии и длъжности в 85 икономически дейности.

✓ **Работодателските организации бойкотират преговорите за МОД за трета поредна година**

За трета поредна година национално представителните работодателски организации - АИКБ, БСК, БТПП и КРИБ, обединени в Асоциация на организациите на българските работодатели (АОБР), призовават браншовите организации да не участват в предстоящите преговори за определяне на минималните осигурителни доходи (МОД) за 2019 г.

В [писмо](#), разпространено днес, членовете на АОБР благодарят на браншовите организации за досегашната подкрепа и изразяват увереност, че и през настоящата година ще заявят категоричен отказ от участие в преговорите за МОД-2019.

Според работодателските организации, практиката за определяне на МОД показва безсилие на контролната система да се справи с недеklarирания труд. Нещо повече, по този начин се увеличава сивият сектор, оказва се натиск върху заетостта в отделни региони, сектори, предприятия в депресивно състояние, на уязвимите социални групи с ниска квалификация, като се намалява нетното възнаграждение на наетите лица.

Не на последно място, такава практика не съществува в държавите членки на ЕС и България многократно е критикувана по този въпрос от страна на Европейската комисия.

Членовете на АОБР са убедени, че условията и заплащането на труда, както и актуализирането на минималните възнаграждения за съответните длъжностни позиции следва да се определят чрез колективни трудови договори и да са валидни за съответните страни по тези договори, без да се разпростират върху цялата икономика.

В допълнение, АОБР напомня, че приетата през м. април т.г. правителствена средносрочна бюджетна прогноза предвижда нарастване през 2019 г. на МРЗ и на компенсацията на един зает с 6.6%, при двойно по-нисък ръст на производителността на труда (3,2%).

Съгласно утвърдената процедура, предстои министърът на труда и социалната политика да обяви график за преговорите и след техния край да оповести нивата на МОД за деветте групи професии и длъжности в 85 икономически дейности. С процедурата от 2017 г. можете да се запознаете [ТУК](#).

Важни обществено-икономически и политически теми

[БНТ](#)

✓ **Чрез синя карта: Все повече чужденци от страни извън ЕС идват на работа у нас**

Все повече висококвалифицирани работници от страни извън Европейския съюз кандидатстват за работа у нас чрез синя карта. Това отчитат от Агенцията по заетостта. От началото на годината са издадени 97 карти, но според Агенцията, броят им тепърва ще расте.

Преди 3 години IT-специалистът Дмитрий Крупа напуска аристократичния Санкт Петербург и кандидатства за синя карта в София. Насам го влекат не само рационални, но и емоционални аргументи. И започва да учи български език.

Дмитрий Крупа, IT специалист със синя карта у нас: Намерих възможности, преимущества за мен. Слънчево време, изобилие от плодове и зеленчуци, къси разстояния в града и в цялата страна. Също така страхотни експерти в сектора и възможност да получа уникален опит. Всичко това води до по-добър живот за мен.

Българският закон казва, че заплатата му трябва да е минимум 1 600 лева. Работи в софтуерната компания с над 200 служители, 12 от които са със сини карти.

Станимир Николов - директор на софтуерна компания: Те, ако трябва сами да ходят по институциите, неговорейки български, понякога се получават забавни и комични ситуации. Това със сигурност в дигиталната култура, с която живеем в момента е малко трудно за разбиране.

Лиляна Георгиева - началник на отдел "Разрешения за работа" в дирекция "Международна трудова миграция и посредничество": След като чужденецът има нашето разрешение за достъп до пазара на труда, той може да влезе на територията на България с виза тип D и всъщност да подаде документи в дирекция "Миграция", където получава и документа.

Най-много сини карти са издадени за IT-специалисти, мениджъри и инженери. Преобладаващата част от тях са от Украйна и Русия. Броят на издадените карти за 2017 година е 177 - с 62 повече от предходната година. 117 от тях са за длъжности в IT-сектора.

От началото на тази година в България са дошли почти 100 висококвалифицирани чужденци. Според Агенцията по заетостта тепърва ще бележим ръст, след като през май беше премахнато задължението за "пазарен тест". Работодателят трябваше да доказва, че за позицията няма подходящ служител от Европейския съюз. А и сините карти вече се издават не за една, а за 4 години. Но има друг проблем.

Станимир Николов - директор на софтуерна компания: Ние лично от опита, който имаме, че членовете на семейството не са успели да бъдат активни на пазара на труда в Германия, сроковете за пребиваване са по-дълги, процесът по издаване и статутът на семействата на самите служители е много по-ясен.

Според статистика на Евростат за 2016 година, 85% от всички кадри от трети страни са отишли в Германия - над 17 600 души от всички близо 21 000 чужденци. Същата година България се нарежда на 8-мо място в целия Европейски съюз.

✓ Една година еврокомисар - каузите на Мария Габриел

В началото на юли миналата година Мария Габриел беше избрана за еврокомисар по цифрова икономика и цифрово общество в Европейската комисия. Каква е равнотежната от работата ѝ година по-късно и какви са новите ѝ цели в сферата на цифровизацията - това обясни самият еврокомисар в студиото на "Денят започва".

В началото на разговора Мария Габриел коментира темата с масовата евтаназия на животни у нас и как европейските институции могат да помогнат за решението на проблема на българските животновъди.

Мария Габриел, еврокомисар: Никой не говори за санкции към България. Имаме ясно установени огнища на зараза и българските власти спазват правилата. Получих много ясен ангажимент от Европейската комисия, че стопаните ще получат максимално обезщетение.

От днес в България има и експерти от Европейската комисия. Според тях, подходът на службите е правилен, от тук нататък е важно фермерите да бъдат компенсирани в този труден момент за тях, обясни Мария Габриел.

Еврокомисарят коментира и реализираните през последната една година цели в ресор цифровизация, за който отговаря в Европейската комисия.

Мария Габриел, еврокомисар: Имам един водещ принцип - човекът да бъде в центъра и да бъде този, който управлява технологиите. Искрено вярвам, че роботите и машините няма да заместят човека, затова е важно да инвестираме в този процес, в който той контролира машините и им дава смисъл.

Еврокомисарят обясни, че най-напред работата ѝ е започнала със законодателството за реализиране на единен цифров пазар, който е с потенциал от 415 млрд. евро годишно. Освен това, се работи по законовата рамка на аудио-визуалната и медийната директиви, където е защитата на малолетните и рекламните правила.

Мария Габриел, еврокомисар: Имаме много конкретни мерки по отношение на киберсигурността - нещо, по което нямаше законодателни предложения, когато постъпих като еврокомисар. Кибератаките нарастват с всеки изминал ден, затова е важно не само да осигурим защита на нашите лични данни, но и нашата критична инфраструктура - енергетика, транспорт и т.н.

За първи път в бюджет на ЕС има програма "Цифрова Европа" с бюджет 9 млрд. лв, допълни Габриел.

Тя коментира и опасността от дезинформация с фалшиви новини и нуждата регулация за медийното съдържание.

Мария Габриел, еврокомисар: Няма човек или институция, която може да предложи рецепта чудо на този проблем. За последните 9 месеца за първи път имаме дефиниция на този феномен. Имаме група, която даде ясни препоръки за работа. Най-краткосрочната цел е разработване на Кодекс за борба с дезинформацията онлайн, очаквам конкретни мерки и резултати до октомври.

До края на годината стартираме и обмен на добри практики за журналисти и за първи път ще организираме Европейска седмица на медийната грамотност.

Еврокомисарят коментира и темата с отпадането на роуминг за Западните Балкани.

Мария Габриел, еврокомисар: Няма да крия, че водим трудни преговори с операторите от Западните Балкани. От юли 2019 г. цената ще е 70 евроцента за мегабайт, като сме стартирали мониторингов процес, който да ни позволи след година да дадем вече указания как ще намаляват цените.

✓ Зам.-министърът на земеделието: Животновъдите ще получат пълна субсидия за 2018

Ще спази ли властта обещанието да обезщети животновъдите след масовата евтаназия на добитък в Ямболска област - гост по темата в "Денят започва" беше заместник-земеделският министър Цветан Димитров.

По думите му, в такава тежка ситуация нищо не е достатъчно.

Цветан Димитров, зам.-министър на земеделието: Аз съм убеден, че каквито и финансови стимули да дадем, надали ще можем да обезщетим тези хора заради стреса, който преживяха.

Заместник-министърът обясни, че долните граници на обезщетенията за стокова овца започва от 190 лв, за агне 140 лв, за шиле 160 лв. За животни под селекционен контрол достига до 300 лв. Помощта de minimis ще бъде увеличена до 42 лв. Има извънредни обстоятелства, за които фермерите не носят вина, така че за 2018 г. те ще получат субсидиите си в пълен размер, допълни Димитров.

Цветан Димитров, зам.-министър на земеделието: Министърът разпореди всеки разход, всяка стотинка, похарчена от фермера, да се осчетоводи. Така че, очаквам до края на деня да започнат плащанията. Една от животновъдните организации започна и кампания за даряване на животни.

Какво значение има кой е виновен - ние не търсим вина, коментира още Димитров. По думите му, Агенцията по безопасност на храните е спазила правилата за контрол и ако има грешка, тя е била чисто комуникативна с хората.

Цветан Димитров, зам.-министър на земеделието: Връзката между човек и животно е голяма, това не е като да събориш незаконна ограда.

В седем общини имаме възбрана - две в Ямболско и пет в Бургаско. За хората болестта не е опасна, но икономическите щети могат да бъдат огромни, допълни още зам.-министърът.

✓ България е готова да промени условията за продажба на природен газ

България е готова да промени условията за продажба на природен газ, за да избегне санкции от Европейската комисия обяви енергийният министър Теменужка Петкова. Тя беше изслушана на закрыта за медиите комисия в Народното събрание в края на седмицата, за да отчете как се развива делото на Европейската комисия срещу Българския енергиен холдинг.

Теменужка Петкова, министър на енергетиката: Европейската комисия до този момент е отхвърлила предложенията на България за поемане на ангажименти срещу отпадане на евентуалните санкции при доказване на вина. Това обаче не

значи, че преговорите няма да продължат. Разбира се съществуват още възможности за разговори при определени хипотези, така че да се надяваме на благоприятен изход от това дело.

Европейската комисия образува дело срещу България през 2013 г. след жалба на най-голямото частно дружество за доставка на газ у нас. В подадения тогава сигнал се казва, че държавните "Булгаргаз" и "Булгартрансгаз", които са част от Българския енергиен холдинг, са злоупотребили с монополното си положение и са отказали на дружеството достъп до газовата инфраструктура. Първите заключения на Брюксел бяха, че БЕХ е допуснал нарушения. Те обаче не са окончателни. *Теменужка Петкова, министър на енергетиката:* Видяхте, че Европейската комисия успя да се споразумее с "Газпром" по едно антимонополно дело, с поемане на ангажименти, разбира се, тези ангажименти очевидно в хода на разговорите между двете страни са определени като достатъчни и възможни за двете страни, удовлетворяващи и двете страни.

В края на миналата година Народното събрание постанови, че България не трябва да се признава за виновна по воденото дело срещу БЕХ. В случай обаче че Еврокомисията постанови вина, това би означавало, че сме заплашени от глоба в размер на 10% от оборота на признатите за виновни компании.

БНР

✓ Кристиан Вигенин: ОССЕ е сред последните структури, в които Русия участва равноправно

Председателят на парламентарната комисия по европейските въпроси Кристиан Вигенин получи тригодишен мандат на вицепрезидент на Парламентарната асамблея на ОССЕ. Той ще бъде един от четиримата вицепрезиденти на организацията. Асамблеята обединява 57 държави и представлява близо 1 милиард техни граждани. Пред „Хоризонт“ Вигенин подчерта, че това не е партиен избор, защото е получил немало гласове и от други политически групи. „Досега никога не сме имали такава позиция – от създаването на Асамблеята. Тази подкрепа означава възможност за България да влияе в по-голяма степен върху решенията“, коментира той.

"ОССЕ като че ли остава една от последните структури, където Русия участва на равноправна основа и може да се води реален диалог. Блокиран е официалният диалог ЕС – Русия. Тази организация, създадена като мост между Изтока и Запада по време на междублоковото противопоставяне, днес отново намира своята роля и възможност да допринесе за сигурността и сътрудничеството и го прави", подчерта още Кристиан Вигенин. Той е на мнение, че днешната среща Путин – Тръмп в Хелзинки ще има „ефект на отпушване на един процес“:

"Очаквам в резултат на тази среща, без да се случват някакви чудеса, да започне един по-адекватен и двустранен, и институционален диалог. Защото не може в днешния свят отношенията да се свеждат до двустранни срещи на президентите."

"Вярвам, че темата "Крим" може да бъде тема, която да стои, без към нея да се посяга и да се търси решение в момента", допълни Кристиан Вигенин.

✓ Над 4 000 души са посетили виртуалния калкулатор на НАП

Виртуален калкулатор може да ни покаже колко бихме изгубили, ако не се осигуряваме на реалния си доход, съобщават от Националната агенция за приходите.

Възможността е достъпна на интернет сайта www.zaplatavpplik.bg и вече е посетен над 4 200 пъти.

Най-голям интерес има сред потребителите между 18 и 34 години.

Софтуерът е разработен съвместно от Националната агенция за приходите и Националния осигурителен институт.

✓ БФБ пусна ваучери за подкрепа на малки и средни предприятия

Ваучери за по 50 000 лева могат да получат малки и средни компании за излизане на фондовата борса. Стартиралата програма е разработена съвместно от Министерството на икономиката и Българската фондова борса (БФБ). Общият индикативен бюджет на мярката е близо 4 милиона лева.

Набирането на капитал за малките и средни предприятия ще става с помощта на инвестиционни посредници, обясни за „Хоризонт“ Васил Големански от БФБ. Във ваучерната схема могат да участват всички лицензирани и инвестиционни посредници.

„Да подберат и да видят кои малки и средни предприятия могат да участват в тази програма и активно да ги убеждават да го свършат“, каза той като посочи, че интересът от тази инициатива е взаимен – за предприятията и за посредниците.

Ваучерът покрива таксите за изработване на проспекта на дадена компания и включването ѝ в търговията на фондовата борса.

„Води се за успешно проведена кампания, ако дадена компания събере 10 пъти стойността на ваучера – т.е. поне 500 хил. лв. капитал“, каза Големански.

✓ Растат задълженията на „Топлофикация–София“ към „Булгаргаз“

Просрочените задължения на „Топлофикация – София“ към „Булгаргаз“ са нараснали до 100 милиона лева, като само натрупаните от септември миналата година до юли на настоящата са близо 52 милиона. Това събщи в интервю за "Хоризонт" изпълнителният директор на газовата ни компания Николай Павлов. Още 27 милиона лева дължат и топлофикациите в Бургас, Плевен и Враца. Това може да затрудни плащанията на „Булгаргаз“ към доставчика ѝ „Газпром“, посочи Николай Павлов.

"Топлофикация - София" следва да заплаща тези просрочени задължения. Очакваме до края на юли да заплати 40 млн лева, а останалата част до 52 млн, натрупани през есенно-зимния сезон, трябва да бъдат заплатени до края на август", допълни шефът на газовата компания, според когото "посланието е ясно: трябва да се плаща". Ако не се стигне до плащане от "Топлофикация", "Булгаргаз" ще предприеме действия по принудително събиране на вземанията, стана ясно от думите

на Павлов. Той обясни, че столичното дружество многократно е предупреждавано, че трябва да си плати доставката на гориво, за да не се налага "Булгаргаз" да събира вземанията си по съдебен ред.

„Топлофикационните дружества формират близо 40% от приходите на „Булгаргаз“, което оказва съществено влияние върху финансовата стабилност на обществения доставчик и върху гарантирането на газовите доставки за страната. През годините задълженията им са разклащали финансовата стабилност на "Булгаргаз". Към началото на 2015 година бяха достигнали близо 380 милиона лева. Към днешна дата са в размер на 127 милиона", поясни Николай Павлов.

✓ Георги Ганев: ЕЦБ трябва да проверява дали страната ни е фактически готова за еврозоната

Няма изискване за определен стандарт на живот за членство в обменно-курсския механизъм

Няма изискване за постигане на някакъв стандарт на живот за членство в обменно-курсския механизъм, няма изискване и за членство в еврозоната. Това обясни в предаването "Неделя 150" икономистът Георги Ганев, ръководител на икономическата програма на Центъра за либерални стратегии. "Когато Литва, Латвия и Естония влязоха в обменно-курсския механизъм II, нивото на реален доход на човек от населението по покупателна способност спрямо средния европейски беше точно там, където сега е българското", заяви Ганев. Той припомни, че България и Румъния са влезли в ЕС „със сериозна доза нервност“ на страните-членки и с безпрецедентния механизъм за наблюдение и проверка заради съмненията в правораздавателната система, които „не са мръднали на една йота за последните десет години“.

"Ние може много да смятаме, че някакви шовинисти, националисти, расисти или каквито там са лошите в Холандия, но фактът, че цял самолет влезе в България без да му бъдат проверени личните карти и паспортите, остава факт. А точно това държава, която е в Шенген, не може да допуска", допълни Георги Ганев.

След една година ще бъде направена проверка дали България може да се присъедини към ERM II, а няма да влезе в чакалнята на еврозоната, уточни икономистът. Според Ганев от Европейската централна банка и Европейската комисия се притесняват от липсата на добро законодателство в областта на банковата несъстоятелност. Това е част от препоръките във всеки доклад, но така и проблемът не е решен, категоричен бе той: "И следващият път като не направим нищо, те ще кажат: "Ама как може вие да бъдете членове на сърцевината на Европа? Вие може да ни отворите дупка не от 4 и половина милиарда лева (която за Европа е малка, за България е огромна), вие може да ни отворите дупка чрез разни игрички и мишкуване. И този страх е оправдан."

Европейската централна банка трябва да придобие правомощия, каквито в момента има само БНБ - това са абсолютно задължителни изисквания за членство в еврозоната, така че това законодателство най-малкото трябва да се промени, коментира още Ганев. "Със сигурност трябва да бъдат убедени партньорите, включително Европейската централна банка, защото мандатът на Европейската централна банка не е само да проверява числовите критерии. Там сме много добре. Цветя и рози, всичко блести и лъска. Те трябва да проверяват дали и фактически, наистина, в дълбочина съответната страна е готова да носи тежестта на членството и там по никакъв начин не изглеждаме добре", отбеляза експертът.

Investor.bg

✓ ИПИ: България с всички шансове да се присъедини в банковия съюз и ERM II

Никоя друга страна-кандидат за членство в еврозоната до момента не е поемала ангажимент за предварителни условия, пише в анализа на Десислава Николова

Не е пресилено да се каже, че след вчерашното заседание на Еврогрупата[1], България премина в нов етап на своята интеграция в ЕС, сравним с решението за започване на преговори за присъединяване към съюза през 1999 г., пише в анализа на Десислава Николова, старши икономист в Института за пазарна икономика.

След заседанието в четвъртък стана известно, че България започва процес на присъединяване към банковия съюз (т.нар. „тясно сътрудничество с ЕЦБ“), което официално трябва да се случи със заявление от българска страна до ЕЦБ, изпратено на първия работен ден след положителния знак от Еврогрупата – т.е. вероятно още на 13 юли.

Очакването е този процес да отнеме около година и в края му страната едновременно да се присъедини и към банковия съюз, и към чакалнята за еврозоната, ERM II.

Преговорите до това положително решение не бяха никак леки, поне доколкото можеше да се съди от подхвърлените фрази и недомлъвки от премиера Борисов, министъра на финансите Горанов и председателя на бюджетната комисия в парламента Менда Стоянова.

Предвид това, че формални критерии и процедура за присъединяване към ERM II няма, то преговорите са непублични и в полето на тайната дипломатия на най-високо ниво.

За да се присъедини към банковия съюз България поема редица ангажименти, както е видно от официално изпратеното писмо от българските власти в края на юни до Еврогрупата, президента на ЕЦБ и заместник председателя на ЕК Валдис Домбровскис (който отговаря за еврото).

Тези „предварителни условия“, които България трябва да изпълни в следващата около година, явно са договорени в рамките на непубличните преговори последните месеци.

Между другото, никоя друга страна-кандидат за членство в еврозоната до момента не е поемала ангажимент за изпълнение на предварителни условия за членство в ERM II, каквото България прави с това писмо и с неговото официализиране вчера.

Трябва да се отбележи, обаче, че от времето на последните кандидатури за приемане на еврото (2004-2005 г.), ситуацията в еврозоната и цялостната ѝ архитектура се промениха значително, най-вече заради ефектите от кризата от 2008-2009 г.

През 2004-2005 г. в еврозоната нямаше банков съюз, а в момента той вече функционира с два от трите си стълба – общ надзор над банките от страна на ЕЦБ и общ механизъм за реструктуриране (на проблемни банки). Очевидно тези

промени в самата еврозона, както и институционалните слабости на България, са наложили този нов, много по-внимателен подход към допускане в чакалнята на еврозоната.

Договарянето на тези предварителни условия (известни също и като „пътна карта“) де факто цели да отговори на притесненията на тези страни членки на еврозоната, които имаха най-силни резерви към приемането на България.

Не е тайна, че основните притеснения бяха и остават по линия на надзора над банковия сектор в страната. В един момент от преговорите това доведе и до поставянето на предварително условие към България за присъединяване към банковия съюз преди приемане в чакалнята на еврозоната.

България до последно се противеше на това условие и заявяваше готовност да започне процес на присъединяване към банковия съюз веднага след като бъде допусната в чакалнята. В крайна сметка компромисното решение явно е било двата процеса да бъдат обвързани и присъединяването към банковия съюз и чакалнята да се случи едновременно – тогава и само тогава, когато България е готова за банковия съюз.

Освен ангажимента за засилване на банковия надзор чрез „ясно сътрудничество“ с ЕЦБ и други мерки за банковия сектор, в списъка от ангажименти, които България поема, присъстват и следните точки:

1/ засилване на надзора над небанковия финансов сектор - пенсионни фондове и застрахователи - чрез няколко конкретни мерки (редовно докладване по план за действие, приемане на нови насоки за оценка на активите и пасивите и въвеждане на надзорна система, съобразена с риска);

2/ адресиране на слабостите в процедурата по несъстоятелност, включително и в съдебната ѝ фаза;

3/ засилване на правната рамка срещу прането на пари в унисон с последните европейски директиви в тази насока

4/ подобряване на управлението на държавните предприятия

Любопитно е, че в официалното съобщение на Еврогрупата след срещата присъства и още нещо, което не се вижда в писмото от Министерство на финансите и БНБ. Това е изричното споменаване на Механизма за сътрудничество и проверка в сферата на правосъдието, чрез който ЕК продължава да наблюдава България.

Конкретно, съобщението на Еврогрупата завършва със следното:[2] "Ние призоваваме българските власти да изпълнят напълно реформите, наблюдавани от Комисията по Механизма за сътрудничество и проверка в сферата на съдебната реформа и борбата с корупцията и организирана престъпност в България, в светлината на тяхното значение за стабилността и целостта на финансовата система". Изглежда няма да се разминем и без по-дълбоки и убедителни промени в съдебната власт от тези, които до момента виждаме.

Споменава се, че и при влизането в ERM II страната ще поеме и нови ангажименти, т.е. този списък тепърва ще бъде допълван в процеса на присъединяване към самата еврозона.

В следващата около година българските власти ще трябва да свършат много. Отдавна страната не е имала такава висока цел, за която трябва да провежда сериозни реформи. Последната такава „котва“ беше членството в ЕС, но оттогава външен натиск за по-дълбоки институционални промени не е имало. Ето че сега страната има златна възможност да си „оправи двора“ или поне да започне да го прави, която в никакъв случай не трябва да се изпуска.

Времето е изключително малко и макар и да се споменава „около година“, изпълнението на условията не е обвързано с ясен краен срок. Едната година е пожелателна и това означава, че накрая на нея страната или ще се успее да убеди своите европейски партньори в готовността си, или ще бъде изхвърлена от центробежните сили в периферията на съюза.

Своеобразен краен срок за изпълнението на всички условия и положително решение е изтичането на мандата на Европейската комисия следващата година (на 31 октомври) и избора на нова такава, както и изтичането на мандата на Марио Драги също в края на октомври 2019 г. Време няма и сега топката е в нашия двор – дали ще вкараме гол или ще изпадне от първенството зависи само от нас.

---

[1] финансовите министри на страните от еврозоната; на заседанието на 12 юли, освен българските представители, присъстваха също така представители на Европейската централна банка и финансовия министър на Дания (предвид присъствието на Дания от години в чакалнята на еврозоната, ERM II)

[2] На английски официалният текст е следният: „We call on the Bulgarian authorities to thoroughly implement the reforms monitored by the Commission under the Cooperation and Verification Mechanism in the areas of judicial reform and the fight against corruption and organised crime in Bulgaria, in light of their importance for the stability and integrity of the financial system.“

Dnevnik.bg

✓ Винетките в България са най-евтините в Европа

С въвеждането на електронните винетки от 1 януари ще има и уикенд винетки, които ще улеснят пътуващите през почивните дни, каза пред Нова телевизия председателят на управителния съвет на агенция "Пътна инфраструктура" Светослав Глосов.

Цената на уикенд винетката ще бъде около 10 лева. Глосов изтъкна, че винетките в България са най-евтините в Европа.

След въвеждането на електронна винетка за леките автомобили от 1-ви януари няма да се променя цената им, ще отпаднат стикерите, а при плащане на електронна винетка, номерът на автомобила ще бъде въведен в електронна система, която ще следи за нарушители, обясни Глосов.

С промените в закона за пътищата, се предвижда промяна в структурата на агенцията и създаване на специално звено, което ще поддържа тол системата и електронните винетки, и ще извършва контролни функции, каза шефът на пътната агенция. Трафик патрули по пътищата ще има от началото на следващата година.

Тол системата е справедлива система за таксуване на товарните автомобили, заплащането е за изминато разстояние. Очакват се значителни приходи от въвеждането на тол системата, те ще бъдат изцяло за изграждане на нова пътна

инфраструктура, за ремонт на съществуващата и за поддръжка на самата система, подчерта Глосов. През лятото няма да има ремонти по магистрала "Тракия", които да затрудняват трафика, увери той. Ремонти има основно по "Хемус", но те ще продължат минимум година и половина, тъй като не е добро състоянието на съоръженията, които не са ремонтирани повече от 35-40 години, откакто са построени.

Глосов призова шофьорите да спазват пътната сигнализация и въведените ограничения в участъците, на които се извършват ремонтни дейности и да не извършват неправилни изпреварвания в стеснените участъци, за да не се образуват тапи.

Готова е бетоновата конструкция на пешеходния надлез при с. Атия. Предстои монтирането на пасарелката над пътя, то ще се извърши през тъмната част на денонощието от 23 юли до 26 юли, когато трафикът не е много интензивен, каза инж. Глосов.

[В. Монитор](#)

✓ Хората без здравни осигуровки не намаляват

Процентът на хората, които не си плащат здравните осигуровки не намалява и остава същият като през по-миналата година. Това са изводите отчета за изпълнението на бюджета на здравната каса за миналата година, съобщи БЛИЦ. В края на декември миналата година неосигурените са 18.8% спрямо тези, които се водят задължително осигурени. Общият им брой е 1 382 000 души.

Това е с 10 000 по-малко в сравнение с края на 2016 г. Като процент обаче хората без вноски и тогава са били 18.8%. Така се връща тенденцията броят на хората, които не плащат вноски за здраве, да не намалява. Единствено през 2016 г. от касата отчетоха, че неосигурените са станали по-малко с 74 000 души. Тогава от НАП обясниха ръста с предприети мерки за увеличаване на събираемостта - например, че вноски трябва да плащат и хора на граждански договори под минималния осигурителен доход. В края на 2015 г. обаче неосигурените са били 17.7%, което значи, че набелязаните от приходната агенцията некоректни платци са си останали такива, вместо да започнат да внасят осигуровки, пише "Сера".

НЗОК продължава да работи с бюджет, изчислен при огромен брой неосигурени. Въпреки че данните към касата се подават от НАП, която събира вноските, анализите на самата приходна агенция, цитирани от Министерството на финансите, са други. Според тях българските граждани, които подлежат на задължително здравно осигуряване в страната, но не са здравно осигурени към края на 2017 г., са значително по-малко - към 719 хиляди души.

✓ Теглим от 5 до 15 бона за летни ремонти

Банките отпуснали с една седма повече потребителски кредити

От 5000 до 15 000 лв. потребителски кредит най-често теглим от банка за да направим летен ремонт на дома. Това съобщи за „Монитор“ финансовият консултант Тихомир Тошев.

„Хората предпочитат да използват хубавото време да обновят домовете си, да сменят нещо в обзавеждането си. При потребителските кредити има ръст от 15-16,5% (около една седма - б. а.), спрямо същия период на миналата година“, обяснява той. В София се теглят по-големи суми, а в страната - по-малки. Като цяло те варират между 5000 и 15 000 лв. Наблюденията ни сочат, че повечето домакинства в тези случаи предпочитат да изтеглят заема за максималния му срок от 10 години.

Почти няма под 5 години и причината много хора да изберат най-дългия срок на изплащане е, че вече няма наказателна такса за предсрочно погасяване на потребителския кредит“, добавя консултантът.

„През есента очакваме да има забавяне на тегленето на потребителски кредити, защото хората ще правят по-малко ремонти. Към края на декември обаче във връзка с Коледа и посрещането на Новата година може пак да има ръст. Тогава нараства активността на покупките на автомобили и ново обзавеждане“, уточни Тошев.

Според него от началото на лятото не се наблюдава нарастване на бързите кредити. Клиентите предпочитат да отидат до банката да вземат такъв заем - до 2000-3000 лв., като пазарът на бързите кредити в последните година-две остава стабилен.

На въпрос дали в разгара на отпускския сезон българинът разчита за на заеми или кредитна карта Тихомир Тошев поясни, че преобладаващата част от хората, решили да отидат някъде на почивка разчитат основно на спестени пари. „Вече много рядко се теглят заеми за да се ходи на почивка през лятото или екскурзия“, смята той.

Справка в сайта „Моите пари“ сочи, че решим ли да вземем потребителски заем от 10 000 лв. със срок на изплащане 5 години то цената му - ГПР по кредита ни ще варира от 5,52% до 21,53%. В случай, че за срока на изплащане на кредита заплатата ни ще бъде превеждана в банката, която ни го отпуска и по договора няма поръчители, то тези проценти варират от 5,52 до 13 на сто. В зависимост от таксите на различните банки сумата, която ще изплатим накрая срещу отпуснатите ни 10 бона може да достигне 13,433 лв., сочат още данни от портала. Минималната сума при тези условия е 11 426 лв.

В случаите, когато работодателят на заемополучателя за нищо на света не иска да превежда заплатата през банката, отпускаща кредита, то цената на заема се оскъпява още повече. Една от банките предлага минималната цена на кредита - ГПР от 6,78%, но тя важи само за клиенти с доказуем доход над 1200 лв. на месец. Иначе най-ниската е 6,94%, а най-високата - 21,53%. Сумата, която трябва да се изплати без превод на работната заплата също скача и е от 11 807 лв. до 15 783 лв.

✓ Студенти от Русе доказаха, че пътуването от София до Варна може да струва 20 стотинки

Възможно ли е да се изминат 472 км (малко повече от разстоянието между София и Варна) и това да струва 20 стотинки? Студенти от Техническия университет в Русе доказаха, че това е достижима цел, обвързана обаче с много работа и безсънни

нощи. Младите български инженери се възползваха от участието си в Shell Eco-marathon в Лондон, за да покажат своя електромобил, с който спечелиха девето място от 36 участващи в клас "Прототипи" на състезанието.

И докато във всички автомобилни състезания целта на пилотите е да са най-бързи, в тази надпревара е точно обратното. Задачата е да бъдат изминати възможно най-много километри с единица енергия. Именно върху развитието на енергийната ефективност в автомобилите работят инженерите в "Шел", като с това състезание компанията се опитва да стимулира мисленето на младите хора за бъдещето на планетата.

Но русенските студенти има още много да работят, докато стигнат рекорда за изминато разстояние с 1 л. гориво. Той е 3771 км., като това представлява разстоянието от Лондон до Хелзинки и обратно.

Състезанието премина в нетипично за Лондон време - температурите през деня не падаха под 26-27 градуса, което направи надпреварата изключително тежка, особено за пилотите. Това призна Илияна Минковска, която управлява електромобила на студентите от Техническия университет в Русе.

Прототипът обаче не е типичната кола, която човек може да шофира. Пилотът буквално е легнал в него, като отпред има две колела, а отзад едно. Този тип прототипи са дълги и аеродинамични, а средната скорост, която развиват е между 20 и 30 км/ч.

Екипът от университета разказа, че е постигнал целта си да попадне сред десетте най-добри отбора в Европа. Имало е шанс и да участват с новия си прототип, но заради технически проблем са оставили дебюта му за състезанието догодина.

Другата категория - "Градски тип", задвижван с водород, другият отбор от университета в Русе "HydRU Racing team" завърши на пето място с изминати 116 километра с един кубичен метър компресиран водород. Екипът стана и единствения в своя клас, който успя да направи четири успешни опита на пистата, като премина техническата инспекция без нито една забележки от организаторите.

Визията на болида обаче впечатли журито на екомаратона и експертите го поставиха сред 12-те избрани за "семеината снимка" на "Шел" за състезанието в Европа. Отборът е получил и парична награда заради класирането си сред първите пет в своя клас.

В надпреварата участваха 147 отбора от 27 държави. Те се състезаваха на писта с дължина 945 метра. Икономичните автомобили оставаха на пистата по максимум 35-40 минути. Над 15 хил. души посетиха състезанието, което се проведе в Олимпийския парк в Лондон.

Генералният директор на екомаратона Норман Кох разказа, че много от участниците в състезанието продължават развитието си в голени компании. Някои от тях ставали автомобилни инженери, докато други се отдавали на разработването на зелена енергия. Обединявало ги обаче едно - стремежът за развитие и целта да намалят вредните емисии.

Dnes.bg

✓ Срещата на Тръмп и Путин – спектакъл или разговори по същество?

Тръмп се изправя срещу Путин с прекалено малко подготовка

За изхода и резултатите от утрешната среща в Хелзинки между президентите на САЩ и Русия - Доналд Тръмп и Владимир Путин - може само да се гадае, пише днес Асошиейтед прес. За разлика от предишни срещи на лидери на двете страни, когато има предварително съгласувани теми за разговори и дори подготвени проекти за документи по постигнати конкретни договорености, този път срещата може да се окаже нещо по средата между спектакъл и разговори по същество, отбелязва агенцията.

Тръмп ще се изправи срещу Путин с твърде малко подготовка, без ясен план за преговори и обременен от разследването в САЩ за предполагаема руска намеса в изборите в САЩ през 2016 г., и то в негова полза. Това предполага, че той не е в позиция да повдигне остро пред своя събеседник в Хелзинки въпроса за изборната намеса и ще бъде с вързани ръце, които ще му попречат да постигне някакъв пробив, дори и да го желае.

Самият Тръмп каза пред репортери тези дни, че не отива на тази среща с твърде големи очаквания. Редица експерти и наблюдатели отбелязват, че на фона на плачевното състояние на двустранните отношения е важен самият факт, че тя ще се състои, защото дори и без осезаеми и конкретни резултати тя ще може да укрепи личните връзки между двамата лидери. А известно е колко присърце взема Тръмп личните отношения с чужди лидери във външната си политика, посочват те.

През последните дни президентът на САЩ все пак очерта някои теми, които би желал да обсъжда с руския лидер, включително Украйна. Той каза, че "не е щастлив" от руската анексия на Крим от Украйна, но обвини за случилото се там преди четири години своя предшественик Барак Обама и добави, че ще продължи да се стреми към развитие на отношенията с Путин, дори и Москва да откаже да върне полуострова. Русия обаче категорично заявява, че Крим е въпрос, който не подлежи на дискусия, а от друга страна, е съвсем наясно, че е нереалистично да очаква САЩ да признаят анексията. Точно както е нереалистично да се надява на бързо вдигане на санкциите - тема табу в американския Конгрес.

Тръмп посочи като една от темите и войната в Сирия. Водещите се дискретни преговори и контакти на по-ниски равнища сочат, че това е една от малкото сфери, в които е възможен някакъв конкретен позитивен резултат, отбелязва АП. Възможно е например Вашингтон да даде мълчаливо съгласие сирийската армия да се разположи по границата с Израел в замяна на изтегляне оттам на силите на Иран и неговото протеже - ливанската Хизбула, чието присъствие в този район е "червена линия" за Израел.

Друга такава сфера, към която и двете страни може да появят готовност за конкретни пазарлъци по същество, е ядреното разоръжаване и неразпространение. Самият Тръмп каза, че е време диалогът по ограничаване на ядрената надпревара да се върне на масата за преговори като един от най-съществените не само в двустранните отношения. Една от възможностите тук е да бъде продължен новият договор СТАРТ (за намаляване на ядрените арсенали на двете страни), който изтича през

2021 г и който ограничава броя на разположените ядрени бойни глави на различни видове носители до 1550 за всяка от двете страни.

Договорът за ядрените оръжия със среден обсег от 1987 г., сключен от президентите Рейгън и Горбачов е безсрочен, но в последно време също среща трудности. Вашингтон обвинява Москва, че го нарушава, създавайки нов тип крилата ракета, но тя отрича и твърди, че спазва стриктно и двата договора.

Русия недоволства също така от американските проекти за изграждане на система за противоракетна отбрана (с европейско базиране), смятайки ги за голяма заплаха за Русия. През март Путин разкри поредица от нови оръжейни системи, разработвани в Русия, и каза, че те ще направят американския противоракетен щит безсмислен.

Според АП за Путин срещата в Хелзинки е отдавна очакван шанс да започне да подобрява отношенията с Вашингтон след години на ескалиращо напрежение. Той, разбира се, иска САЩ и неговите съюзници да вдигнат санкциите и да се върнат към привичните си отношения. В по-дългосрочен план той се надява да убеди САЩ да признаят влиянието на Москва върху бившите ѝ съветски съседи и, в по-широк план - да признаят Русия като глобален играч, за чийто интереси трябва да се държи сметка.

Това обаче са дългосрочни цели и Путин разбира, че от една-единствена среща не може да се очаква значим прогрес. Повече от всичко друго, той гледа на утрешната среща като на възможност да изгради добра комуникация с Тръмп и да постави основите за редовни контакти на високо равнище. А изглежда че същото иска и Тръмп, подчертава АП.

[КРОСС](#)

✓ България е втора по иновации в Югоизточна Европа

Словения е най-иновативната държава в Югоизточна Европа. Страната заема 30-о място в Глобалния индекс на иновациите, обявен от Университета Корнел, INSEAD и Световната организация за интелектуална собственост, съобщава SeeNews.

България е втората най-иновативна държава в региона, като заема 37-о място в общото класиране. След нашата страна се нареждат Хърватия (41-а), Молдова (48-а) и Румъния 49-а, пише money.bg.

Извън топ 50 остават балканските ни съседи Черна Гора (52-а), Сърбия (55-а), Босна и Херцеговина (77-а) и Албания (83-а). Македония е с най-ниското класиране в региона, заемайки 84-о място от общо 127 държави, включени в индекса.

Всички държави от Югоизточна Европа напредват в класацията спрямо предишната година, с изключение на Македония и Молдова, които падат съответно с 23 и 2 места в класацията. Черна Гора и Румъния са с по едно място по-назад.

Най-голям прогрес от страните в региона бележат Сърбия и Босна и Херцеговина, изкачвайки се по 10 места. Албания прогресира с 9 места, а Словения – с 2. България се изкачва с едно място.

Европа доминира в класацията, като 4-те най-иновативни държави са европейски – Швейцария, Холандия, Швеция и Великобритания. След тях се нареждат Сигапур и САЩ, които са единствените държави от друг континент в челната десетка. Финландия, Дания, Германия и Ирландия допълват топ 10.

✓ Теми и гости в ефира днес

БНТ, „Денят започва“

- В разгара на лятото, стил и фигура на плажа. Как се постига комбинацията?
- Путин и Тръмп, какви са очакванията от срещата?
- На живо от Варна: Медицинската помощ за туристите.
- Фалшиви стоки на пазара, как да ги разпознаем?
- Хората, животните и чумата. Говорят стопаните и властта.
- Една година еврокомисар, каузите на Мария Габриел.
- Чиста ли е водата в басейна? Проверка на живо.
- В края на футболния месец, коментаторите на БНТ.

БТВ, "Тази сутрин"

- След грандиозния финал на Световното по футбол между отборите на Франция и Хърватия, пряко включване с първите реакции от Париж и Загреб.
- На живо от село Шарково: Ще успее ли баба Дора да спаси домашните си животни? И още: Задължава ли ни Европа да унищожим стадата? В студиото директорът на Агенцията за безопасност на храните Дамян Илиев.
- Деца, пребиха и ограбиха възрастна жена в село Септемврийци. На живо: Какви мерки ще вземат хората, за да се пазят?
- Как торта за рождения ден на депутат, декорирана с парламентарния звънец и банкноти в евро, предизвика скандал между младежите на ГЕРБ и БСП?

Нова телевизия, „Здравей, България“

- Може ли да бъде избегнато умъртвяването на хиляди кози и овце в странджанско и защо протестиращи се опитаха да попречат на ветеринарите? И още, какви обезщетения ще получат собствениците?
- Емоциите на победителите и победените след финала на Световното първенство по футбол, на живо от Франция и Хърватия.
- Среща с момичето, което подготвят да стане един от първите хора, стъпили на Марс.
- "На твоя страна": Ще ни посрещнат ли и тази година мръсни плажове? Какво показват резултатите от първите проби за тази година? Резултатите от лабораторните тестове.
- На живо: Спасителна акция в планината. 20 спасители носиха на ръце туристка край хижа Безбог в Пирин.

- Протест заради строеж на детска площадка в "Младост". Започва ли масово застрояване в квартала след ареста на Десислава Иванчева?
- Трябва ли да се закрият центровете за мигранти в България, както искат от ВМРО? Спор в студиото.
- "Пълен абсурд": Високо напрежение на метри от детска площадка.
- Как ученик по каменоделство направи статуя в памет на опълченците, загинали край Трявна и я дари?

✓ Предстоящи събития в страната за 16 юли 2018

София.

- От 10.00 часа в Министерството на труда и социалната политика омбудсманът Мая Манолова ще участва в заседанието на работната група, която изготвя проекта на Закон за хората с увреждания.
- От 14.30 часа в зала А на Българска търговско промишлена палата, ул. „Искър" № 9 ще се проведе информационно събитие, част от поредицата разяснителни срещи по наскоро обявената за България Програма "Бизнес развитие, иновации и малки и средни предприятия", част от норвежкия финансов механизъм.
- От 19.00 часа в градинката пред НДК, в близост до бул. "Патриарх Евтимий" и ул. "Проф. Фритьоф Нансен" ще бъде официално открита изложба с провокативни и въздействащи художествени творби, посветени на последствията от тютюнопушенето, на студенти от Националната художествена академия.

***

Бургас.

- От 10.00 часа в автогара Юг в Бургас ще се проведе Информационна кампания на Европейския потребителски център.
- От 14.00 часа в централата на ПП ГЕРБ на ул. „Конт Андрованти" 5, народният представител Димитър Бойчев ще има приемен ден.
- От 18.00 в хотел „Приморец" в Бургас ще се проведе творческа среща „Философия на успеха. Как да не изтеглим късата клечка" с акад. Мирзакарим Норбеков.

***

Варна.

- От 11.00 часа в Областна управа ще се проведе среща на Областния съвет по туризъм. Очаква се на него да присъства и вицепремиерът Валери Симеонов. В 12.00 или 12.30 часа трябва да се проведе пресконференция с информация от срещата.
- От 12.00 часа в Концертното студио на Радио Варна ще се състои първата пресконференция на Международния балетен конкурс Варна 2018 - фондация "Международен балетен конкурс Варна".

***

Велико Търново.

- От 10.30 часа в Аулата на ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий" ще се проведе откриване на 41 Международен летен семинар по български език и култура. Официален гост ще бъде вицепрезидентът Илиана Йотова.
- От 19.30 часа в църквата „Св. архангели Михаил и Гавраил" ще се състои концерт от Международния фестивал за класическа камерна музика Arbanassi Summer Music 2018.

***

Пловдив.

- От 9.00 часа в пловдивския район „Северен" ще се проведе кампания за разделно събиране на отработени масла.
- От 18.30 часа на ул. „Княз Александър I" №36 ще се състои официалното откриване на първия билетен център за събития на EPAY-GO в Пловдив.

***

Смолян.

- От 14.00 часа Общински съвет - Смолян ще проведе редовното си заседание.

***

Несебър.

- От 15.30 часа в залата на Общинския съвет ще се проведе среща, във връзка с проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за Туризма, внесен от Министър Ангелкова. На срещата са поканени вицепремиерът Валери Симеонов и кметът на община Несебър - Николай Димитров.

✓ В кои градове по света животът е най-скъп

Цюрих и Женева отново оглавиха рейтинга на градовете, където животът е най-скъп. Такива са резултатите от изследване, проведено от швейцарската банка UBS AG Prices and Earnings. На трето място се класира Осло, а в топ 5 са още Копенхаген и Ню Йорк.

Ежемесечният доход на тричленно семейство в Цюрих трябва да бъде 4 260 долара, за да се обезпечи минималният набор от стоки и услуги, без да се включват наемите. В Женева ще са необходими 4165 долара, в Ню Йорк – 3673 долара, а в Лондон (който е на осмо място) – 3411 долара.

Най-малки са разходите на живеещите в Кайро – 1272 долара на месец, малко над него е Киев с 1618 долара.

Според експертите в швейцарската банка най-скъпа е храната отново в Женева и Цюрих, а най-евтина в Киев и нигерийския Лагос. Най-високи са цените на дрехите в модния център Милано, а най-евтино можеш да се облечеш в Найроби и Лагос. За да съставят рейтинга, от UBS са проучили цените на 128 стоки и услуги, както и заплатите на 15 професии в 77 града от януари до април 2018 г.

✓ Петролът поевтинява. Стратегически резерви ще задръжат цените?

Петролът поевтинява в понеделник сутринта заради данните за нарастване на експорта на Саудитска Арабия. А така също и заради информация за планове на САЩ да използва петрол от стратегическите си резерви за съхранение на цените, ако се наложи.

Цената на септемврийските фючъри за сорта Brent на лондонската борса ICE Futures се понижава с \$0,47 - до \$74,86 за барел. В петък контрактите поскъпнаха с \$0,88 (1,18%) - до \$75,33 за барел.

Американският еталон WTI с доставка август на нийоркската стокова борса (NYMEX) днес сутринта поевтинява с \$0,46 - до \$70,55 за барел. През последната търговска сесия тези контракти поскъпнаха с \$0,68 (0,97%) - до \$71,01 за барел.

За миналата седмица като цяло Brent поевтиня с 2,3%, а WTI - с 3,8%.

Саудитска Арабия е доставила допълнителни обеми от суровината на два азиатски купувача, след като е изпълнила напълно контрактните си задължения и за август, съобщава Bloomberg.

The Wall Street Journal пише на базата на свои добре осведомени източници, че американски и други западни официални лица разглеждат възможността да се използва петрол от стратегическите запаси, ако ръстът на предлагането не успее да задържи ново по-голямо покачване на цените.

Цената на септемврийските петролни контракти на Шанхайската международна енергийна борса тази сутрин се задръжана на ниво 495,5 юана за барел.

Инвеститорите очакват също така резултатите от срещата на американския президент Доналд Тръмп и руския му колега Владимир Путин днес в Хелзинки.